

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre . . . . . 4 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szög 1 frtért közöltenek.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 20 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSEG

ÉS

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap széküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Sárospatak, Kovács-utca 173. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentetlen leveleket nem fogadunk el.

Nyíltyer minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Néhány szó Sárospatak jövőjéhez.

A legnagyobb érdeklődéssel olvastam a „Sátoralja” folyó évi 4. számában a „Sárospatak jövőjéhez” című cikkelyt. Nem volna sem hozzá adni, sem elvenni valóm azokból, miket cikkiró papírra vetett, ha cikkelyének végén oda nem konkludálna, hogy ha feltevései valósulnának, nem sajnálnának talán föle (t. i. Sárospatak) egy szolgabíróiságot.

Alaposan csodálók cikkiró úr, ha azt hiszi, hogy Sárospatak akkor lesz boldog, közigazgatása akkor lesz jó, ha szolgabíróiságot kap: egy fejlődni vágyó városnak ne az legyen a törekvése, hogy szolgabíróiságot kapjon, helyesebben, hogy szolgabírói székhelyül legyen, de ellenkezőleg, hogy meneküljön a szolgabírói iga alól, hogy örendelkezési jogát minden irányban megtartsa, azaz, hogy rendezett tanácsossal bíró várossá legyen.

Sárospatak, ha szolgabírói székhelyül lenne, de nagyközségi jellegét továbbra is megtartaná, csakis annyit nyerne, hogy a rendészeti ügyek talán kissé gyorsabb tempóban intézhetnének el, de viszont önkormányzati jogából épen a helyben székelő szolgabíróiság miatt — uti exempla docent — nagyon, de nagyon is sokat vesztené: míg mint rendezett tanácsú város, a közigazgatás és rendészet minden terén polgármestere és rendőrkapitánya útján akaratát önkormányzati úton minden irányban érvényesíthetné.

Jöjjünk végre valahára tisztába azzal a kérdéssel, hogy mi hatásköre van hát annak a sárospataki elöljáróságnak, illetve a városi főbírónak!

Biztosíthatok mindenkit, hogy az egy eseléd-ügyet kivéve, a törvény sem több, sem kevesebb hatáskört nem biztosít számára, mint a 70 felket számláló bírói bírónak.

Az 1886. évi XXII. t.c. 21 §-ának 9. pontja szerint kezeli ugyan a mezei, a tűz- és közrendészetet, de az ügyek elátása körül is összes joga odáig szűgörodik össze, hogy a tetteseket a főszolgabírónak bejelenti. Már pedig a rendészet terén azon közeg, kinek csak följelentési joga van, hatáskörrel nem bír, mert itt gyors megtorlásra, a rendellenességek azonnali megszüntetésére s megállítására van szükség, amit pedig ha főbíró uram megkísérlene, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt lépten-nyomon a büntető törvénnyel jöme összeütközésbe.

Hasztalan jajdul fel azért cikkiró, hogy vezérférfit kérünk, ki rá tudná nyomni a maga nemes szellemének bélyegét egész városunk közigazgatására. Tettre vágyó, ambiciozus egyénnek hatáskör, hatalom kell, ambiciozus egyén nem vállalkozik a passiv szemlélt s feljelentgető szerepére. Innen van, hogy bármily intelligens legyen egy nagyközség közönsége, birjon bár tucat számra képzett, nemes gondolkodású, bátor, ambiciozus egyénekkel, a bírói állás többnyire jámbor, kevés képzettségű s földműves, legfőlegb iparos osztályból kikerülő egyénekkel van betöltve.

Ez másképp nem is lehet. Egy nemes gondolkodású, képzett, magasabb műveltséggel bíró egyén, bármily nemes intenciókkal ragadja is kezébe a bírói hatalmat, midőn látja a szük kalitkát, melyben szárnyait még ki sem terjesztheti, kedvét veszti s csakhamar visszavonul.

Egy oly művelt, nagy forgalmú s a közigazgatás iránt oly magas igényeket támasztó városban csak akkor képzeltető jó közigazgatás, ha van, aki parancsol, van, aki engedelmeskedik: már pedig, aki a nagyközségi szervezetet ismeri, abban azt feltalálni nem fogja. Rendről csak akkor lehet szó, ha az előjáróság az 1879. évi XL. t.c. 43, 44, 45, 47, 49, 50, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 112, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 136, 137, 139, 140, 141, 142 §§ aiba ütköző kihágások megtorlására jogosítva van, végül, ha tolonchatoság. Már pedig mindezzel a nagyközség előjárósága felruházva nincs.

Közigazgatásunknak épen az a legnagyobb szerenésatlansága, hogy a törvény nagyközség és kisközség elnevezés alatt a legkülönbözőbb igényű és fejlettségű községeket egy kalap alá von, egyenlő hatáskörrel ruház fel: innen van aztán, hogy a bírói bíró azt a hatáskört sem képes betölteni, melyet a törvény reá ruház, a sárospataki bíró pedig sem tehetségét, sem munkásságát nem képes érvényesíteni azon szük hatáskörben, melylyel a törvény felruhazza, vagyis ami ebből önként következik: nem képes a közönség kívánalmainak s a hozzá fizető várokozásnak megfelelni.

Sárospatak közönségének magas igényei megkívánják, hogy e város rendezett tanácsossal birjon. A polgármester a közigazgatás terén, a rendőrkapitány a rendészet terén fel van ruházva mindazon jogokkal, azzal a hatáskörrel, mely-

lyel a szolgabíró. Ezen állásokra igenis vállalkoznak ambiciozus férfiak: ezen keretben igenis támadnak vezérférfiak is. Ha hozzáteszem, hogy a rendezett tanácsú város képviselőtestülete a legszélesebb alapon mozgó önkormányzati jogokkal van felruházva: minden kellék megvan, mi a jó közigazgatás feltétele.

Már előre hallok az ellenvetést: „de nincs pénzünk, most is 53%-os pótdadó nyomja vállainkat!”

Ez ellenvetésre röviden válaszolok.

Öszintén megvallva, nem értem, hova költi el Sárospatak városa azt a tenger pénzt. Mert tekintettel, hogy a pótdadók alapjául szolgáló állami adó 30,000 frt. tekintettel, hogy a városnak is kell némi jövedelmének lennie, az évi kiadás közel 18—20 ezer frtot tesz ki. Mely összeg pedig egy 7000 lakossal bíró oly városban, mely sem utcaival, sem útáival nem törődik, iskolákat s egyéb kulturintézeteket nem tart fenn, kissé mégis sok.

De ettől eltekintve az 53%-os Sárospatakon nem magas, hanem pedig azért, mert a földadó csekély. Ha Sárospatak egy hold földért 2—2 50 kr földadót fizetne, mint fizet Szerencs vidéke, jót állók érte, hogy a pótdadó % egyszerűre 20—25%-ra süllyedne le. Így, minden kommentár nélkül említve, tagadhatlanul magas, de e körülményt figyelembe veve, tűrhető.

Helyes gazdálkodással s oly jövedelmi forrásoknak (pl. italdó) felhasználásával, melyeket a város ma elhanyagol, Sárospatakon a rendezett tanácsot is feun lehetne tartani, anélkül, hogy a pótdadó százalék emelkednék.

Hogy miként, azt a város vezetői nálam jobban tudhatják: de ha kell, alkalomszerűleg elmondom azt is.

Illésházy Endre.

A Zemplénnmegyében tartandó ezredéves ünnepély programja.

Zemplénnmegye törvényhatósági bizottságának S.-a-Ujhelyben 1896. febr. 25-én tartott közgyűlése Magyarország ezeréves fennállásának megünneplésével foglalkozva, *Dikós Gyula*, megyei főjegyző szerkesztésében a következő határozatot hozta, mely egyszerűs mind a tartandó ünnepségek programjának is tekintendő:

„Mint hogy május 10-én az ország összes városaiban és helységeiben hálaadó istentiszteletek fognak tartatni: a díszgyűlés sem ezen, sem az azt megelőző és közvetlenül követő napon, hanem azon hó 19-én határozatot tartogatni.

A díszgyűlésbe Főispán ó méltósága küldöttség által hívassék meg, — mely küldöttség —

Szerkesztői üzenetek.

I. E. Mad. A derek dolgozat — mint látni méltóztatik is — jön. Bizony, bizony megérdemelne, hogy szó nélkül ne maradjon. Különben a magunk részéről el is követünk mindent, hogy a kérdésben eszmésere induljon meg. Nekünk, mint szerkesztőségnek is van egy megjegyzésünk a dolgozathoz kifolyólag. Mert a szolgabíróság a mi ideánk is, — de nem abból a szempontból, hogy a közigazgatásunk így javulni fog, hanem városuk forgalma emlékeztünk, mert akkor egy nagy vidék központjává lenne Sárospatak. A mi a közigazgatás javítását illeti, mi is mai vezércikkünk derek rojával tartunk. Denique, reméljük, hogy a cikk végén tett ígéretet minden határozott felkerés nélkül meg kell írnia majd. — F. J. Tokaj. A küldött okmányokat postára tettük. Nem használhatunk fel közülök egyet sem. Lapunknak nem lehet célja, hogy egyes városok apróbb ügyeivel teljes részletességgel foglalkozzon. Annál kevesebb lehet célunk, hogy tervezetekkel lépünk a nyilvánosság elé. Kérjük, méltóságok csak a határozatokat küldeni be, pl a tantók gyűléseiről, az önkormányzatok választásáról, stb. — Zs. B. Varanno. A dolgozatot vettük, ahelyett tehetjük, adjuk. Most azonban aktuálisabb kérdéseink kiszorították. — Z. A. Kolozsvár. Ígéretét várjuk — melőbb. — R. J. Homonna. Kívánsága szerint — postára tettük. — M. I. Homonna. A Szülői távozása alkalmából az ottani pályaválasztási ügyek miben állanak? E tárgyban írj. — P. K. Szerencs. F. A. Kisvárd. I. K. Újhely. „Százaz ágon hallgató ajakkal”. — T. A. Homonna. Udvolet. — E. J. Újhely. Még eddig nem lehetett. Türelem. — S. G. Újhely. Szívesen látott vendég, mért maradozik el az ígéret nem fog teljesülni. — Dr. O. Liszka. Elteltt kérék. — M. A. Szabadfalva. Kérésünk süket tullekre talált, kar pihentetni a lantot. — B. I. Bihar-dioszeg. Levelemre levelet várok. — H. E. Újhely. Megsürgöttem újolag, de még eddig nem érkezett le Udvolet. — Dr. E. I. Gálszecs. A küldeményt felhasználjuk. Köszönjük. — S. N. L. Szeged. Nekünk mikor lesz szerencsénk? Váramt várunk.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Magyar Osztály-Sorsjáték

35,007 pénznyeremény 7.932.000 korona összertekben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

E G Y M I L L I Ó korona

A II-ik osztály húzása 1896. márczius 11—14-ig

Nyeremény	korona	korona
1	100000	100000
1	60000	60000
1	40000	40000
1	30000	30000
1	20000	20000
1	15000	15000
1	10000	10000
2	8000	16000
5	4000	20000
10	2000	20000
13	1000	13000
100	400	40000
860	200	172000
9000	120	1080000
10000	Nyeremény összesen	1638000

II. osztályu vetel-sorsjegyek arai:

1/1	1/2	1/10	1/20
40.—	20.—	4.—	2.— forint

II és III. osztályá teljes sorsjegyek arai

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.— forint

Ezen eredeti árokon kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sors-jegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.

A III-ik osztály húzása 1896. május 12—28-ig

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	600000
1	400000	400000
1	300000	300000
1	200000	200000
1	100000	100000
2	40000	80000
2	20000	40000
5	10000	50000
10	4000	40000
34	6000	204000
100	2000	200000
200	1000	200000
2650	200	530000
22000	150	3300000
25007	Nyeremény és egy jutalom	6281000

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY,

Sürgönczim: Lottohentze, Budapest.

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgönczim: Lottohentze, Budapest

Magyar általános köszen bánya részvenytársulat.

Budapesten, V. Erzsébet-tér 19.

Tisztelettel tudatja a t. cz. gőzmalmok, szeszgyárak, gőztéglagyárak, mészegetők és egyéb iparvállalatokkal, hogy a

SAJÓ-SZENT-PETERI

köszénbányáink is teljes üzemben vannak, s minden igényeket legjobban kielégítenek.

Megrendelések úgy királdi, mint Sajó-Szent-péteri

AKNA, KOCZKA és DARABOS szénre

központi irodánkhoz Budapest, V., Erzsébet-tér 19 sz. a. intézendők

Jutányos árak.

Pontos és gyors szállítás.

Képviselete: **BRÓDY SÁNDOR** urnál Ungváron.